

Foto: Bob Newman

Af Erik Bøttger, frivillig i Veteranstøtten

USA hylder deres veteraner som nationens helte, men hvad gør vi i Danmark?

Børnene hang ud af vinduerne i bilen, der passerede, mens de råbte 'Thank you! Thank you!'. Længere henne stoppede et ældre par deres bil, sprang ud med et kæmpe amerikansk flag og klappede, da vi cyklede forbi.

Vi danske veteraner fra Politiet og Forsvaret var benovede over den spontane hyldest og anerkendelse, som vi mødte overalt, hvor vi kom frem. Det er vi nemlig ikke vant til. Det var en stærk, gribende og meget positiv oplevelse at mærke denne respekt for veteranernes indsats og ofre.

Hvad er det, der gør, at amerikanerne er stolte over og holder så meget af dem, der forsvare deres land, at de i stor stil hylder soldater og veteraner, og at de samler så mange penge ind til dem?

Vi var en flok raske og skadede, danske og amerikanske veteraner på cykeltur under årets Warrior Week i slutningen af maj i det østlige USA.

Cykelturen på 165 km var blot en af de mange aktiviteter, som organisationen USO havde arrangeret for at støtte og anerkende 700 sårede, syge og skadede veteraner under Warrior Week 2019 i Virginia Beach. Som noget ganske særligt var 80 danske politifolk og veteraner fra Forsvaret, samt vores pårørende inviteret til at deltage i ugens sportslige, rekreative og sociale aktiviteter. Vi danskere kom fra Politiets Thin Blue Line, fra Veteranstøtten og fra Veteranskytterne, som stod for den danske del af turen.

United Service Organization (USO) havde arrangeret hele ugen, godt hjulpet af andre amerikanske støtteorganisationer. Alle aktiviteter var gratis for os deltagere, så ud over vores egen transport, hotel og forplejning, skulle vi intet betale for at deltage i tre cykelløb, strandtræning, besøg ved politiet, judo, faldskærmsudspring, golf, røvtursløb på stranden, surfing, fisketure, ridning og kajaksport. Vi kunne sågar deltage som VIP-gæster under tre kæmpestore koncerter, Patriotic Festival, med topnavne fra den amerikanske musikscene.

Jeff Hill, regional vicepresident i USO samt initiativtager til og leder af Warrior Week (arkivfoto)

Flere danske virksomheder havde givet sponsorstøtte til leje af vores biler, til sportstøj samt tilskud til rejse og hotel, men alle aktiviteter blev betalt af USO. Det var ganske imponerende. Denne private, non-profit, godgørende organisation havde samlet sponsormidler til et overdådigt arrangement for 700 deltagere. Det var USO's ønske, at landets helte, 'our recovering heroes', igen skulle kunne deltage i fysiske aktiviteter og socialt samvær, for at de kan forsætte med at være aktive som en del af samfundet resten af deres liv. På trods af deres udfordringer.

Handicap var ingen hindring under den fysiske træning på stranden (foto: Erik Bøttger)

Deanne Smith fra AHERO i samtale med Tommi, en af de danske veteraner. AHERO (America's Heroes Enjoying Recreation Outdoors) er en af de mange frivillige støtteorganisationer, som er tilknyttet USO. AHERO støtter primært traumatiserede veteraner. (foto: Erik Bøttger)

USO fungerer som paraplyorganisation for de fleste store militære støtteorganisationer i landet. Under Warrior Week bidrog en række frivillige organisationer: Hearts for Heroes, Heroes on Water, Virginia Beach Adaptive Water Sports, Wave Warriors Surf Camp, Fishing for our Troops, USO Outdoor Adventure Team, EQUI-VETS (hesteterapi), AHERO og EOD Warrior Foundation. USO koordinerede arrangementet med byen Virginia Beach, det lokale politi, mange sponsorer i en militær udstillingslandsby og en stor koncertarrangør, som byggede scene, VIP-områder og tilskuerpladser til 'Patriotic Festival', så mere end 10.000 tilskuere hver aften kunne opleve de helt store amerikanske musiknavne til kæmpefester – alt sammen til hyldest af og til støtte for veteraner og deres familier, herunder os 80 danskere.

Hele arrangementet blev altså igangsat og koordineret - ikke af det officielle USA – men af den private organisation, USO, støttet af mange store sponsorer, som fik god reklame under hele ugen. Amerikanske virksomheder kan få skattefradrag for dele af deres donationer til velgørenhed til for eksempel godkendte veteranorganisationer. Et vilkår der sikkert styrker gavmildheden.

I USA er der stor forståelse for, at ansvaret for soldaternes og veteranernes ve og vel ikke alene er et statsligt anliggende, men er et ansvar for hele nationen, også for den enkelte borger og for enhver virksomhed, der har midler til at hjælpe. Det er i USA også en selvfølge, at man stolt kan fortælle andre om de bidrag man yder til nationens helte. I USA er man stolt over sit land, sit flag og sine helte, som forvarer landet og dets værdier.

Under vores deltagelse i Warrior Week måtte vi mange gange reflektere over, hvad den danske stat og den danske befolkning gør i forhold til de danske sårede, syge og skadede veteraner fra Politiet og Forsvaret.

Veteraner var VIP-gæster ved tre gigantkoncerter på stranden i Virginia Beach (foto: Erik Bøttger)

Det kan lade sig gøre i USA, men kan vi gøre noget lignende i Danmark?

Undskyldningerne står i kø, når vi i herhjemme spørger os selv, om vi kunne og burde støtte vores veteraner bedre: 'Det er ikke en opgave for os, som statslig myndighed', 'det er ikke en kommunal opgave', 'det må I søge om andre steder', 'ideen er god, men vi har ikke kræfterne til det', 'vi vil gerne være med, men så vil vi også have tydelig reklame', 'vores special-veteran-gruppe vil ikke være med, da vi vil noget andet', og så videre.

Hvis vi i Danmark skulle samle kræfterne til at gennemføre en lignende værdig anerkendelse af Politiets og Forsvarets veteraners indsats og offer, så kræver det først og fremmest, at vi veteraner i Danmark kan enes om at samarbejde under en paraplyorganisation, som USO. Vi skal have en stærk og kompetent koordination af hele veteranområdet. Det forudsætter, at alle de forskellige veteranorganisationer sætter deres egne interne mål lidt til side for at støtte en samlet og koordineret indsats.

Dernæst kræver det en klar finansiel opbakning. Dels fra det officielle Danmark og fra erhvervsvirksomheder, som så selvfølgelig skal have en passende reklameplads for deres bidrag.

I USA har man valgt at etablere en ren privat organisation og altså valgt at frakoble den statslige styring og kontrol. Staten USA støtter de gode initiativer, men har overladt ansvaret og økonomien til andre. USO støttes af 2 mio. forskellige sponsorer, så mere end 80% af USO's midler kommer fra private donationer. Da staten kun støtter med knap 20% af omsætningen, er USO reelt uafhængig.

Det har taget mange år at opbygge en så stærk organisation som USO, der startede i 1941.

Hvis vi i Danmark virkelig vil anerkende og respektere vores veteraner, deres indsats og deres ofre, må vi være ambitiøse. Vi må starte nu. Ikke vente til gunstigere vilkår, til en ny forligsperiode, til efterfølgeren overtager ansvaret, men starte i dag med at beslutte os for en model, der er tilpasset danske forhold.

Måske en dag vil vi kunne give vores veteraner fra Politiet og Forsvaret en god oplevelse, hvor de mærker, at de bliver respekteret, og at de bliver hyldet og tiljuble af forbipasserende under et cykelløb, støttet af sponsorer, af byen og af myndighederne.

Næstformand i Veteranstøtten, Per Hinrichsen, får gode råd om cykelteknik fra Wayne Stetina, tidligere OL-cyklerytter fra USA. Wayne deltog som frivillig i alle cykelløb for at støtte veteranensagen. (foto: Erik Bøttger)

FAKTABOKS:

United Service Organization er USA's største private organisation til støtte for alle ansatte i de amerikanske styrker.

USO organiserer programmer, ydelser og underholdning til amerikanske tropper og deres familier. USO fungerer som paraplyorganisation for de fleste store militære støtteorganisationer i landet. USO arbejder for at hjælpe alle ansatte i de amerikanske styrker ved at styrke deres relation til hinanden, familien, hjemmet og landet.

Om USO:

- en privat, godgørende organisation
- støtter 4,9 mio. ansatte i de amerikanske styrker med aktiviteter og hjælp ud over det, som USA's Forsvarsdepartement og Departement for Veteranforhold formår.
- 30.000 frivillige
- 230 centre over hele verden
- afhængig af donationer fra enkeltpersoner, organisationer og virksomheder
- Over 2 mio. sponsorer i 2018
- modtog i 2017 donationer og tilskud på cirka 275 mio. \$
- brugte i 2017 254 mio. \$ til programmer og drift.
- sponsorerne får positiv omtale, reklameplads og stor synlighed for deres donationer
- fokuserer på at styrke relationer, robusthed, velfærd og mobilitet blandt ansatte og veteraner samt deres familier
- støtter de udsendte styrker med feltunderholdning, fjernundervisning, telefonhjælp, omsorgspakker og støtteprogrammer til pårørende og ansatte
- støtter hjemkomst og de ansattes overgang til civil
- støtter veteraner
- i mange af de store lufthavne er en USO-lounge, hvor alle ansatte i de amerikanske styrker og veteraner kan opholde sig, få mad og få hjælp.
- Gennem USO's aktiviteter vil USO udtrykke Amerikas taknemmelighed og anerkendelse af de ansatte og deres familier, herunder også sårede, syge og skadede veteraner og deres familier.